

הבית היהודי דת ומדינה

אספקלריא

מכון מחקר לענייני דת ומדינה

מבוא

לאחרונה אנו עדים לשיח ער בציבור הדתי לאומי, יש אומרים שמפלגת הבית היהודי הצילה אותנו משיטפון חוקים הפוגעים באופי היהודי של המדינה ועמדה נגדם כצוק איתן, ויש אומרים שמפלגת הבית היהודי אשמה בגל הזה ואף תרמה לו ישירות בכך שוויתרה על הסטטוס קוו. אלו אומרים ששום חוק נגד היהדות לא עבר, ואלו אומרים שכן עברו ההליכים המקדמיים של החקיקה שהינם נזק עצום. בחוברת זו מובא המידע הגולמי על הליכי החקיקה בנושאי דת ומדינה בהם לקחה חלק מפלגת הבית היהודי, עמדותיה, והתבטאויות של אנשי הרשימה של המפלגה לכנסת. לכל סעיף צורף קישור ובו מקור, בעיקר מאתר כנסת פתוחה. יקרא הקורא וישפוט.

אספקלריא

מכון מחקר לענייני דת ומדינה

aspaklaria.dat.medina@gmail.com

חפשו אותנו בפייסבוק

סקירת הצבעות

מפלגת הבית היהודי בכנסת

ועמדותיה המעשיות כלפי חקיקה הפוגעת בסטטוס קוו וביחסי דת ומדינה

א. החקיקה: תיקון חוק אימוץ ילדים - במקרים מיוחדים ילד יאומץ גם על-ידי הורים שאינם בני דתו, הצעת חוק אימוץ ילדים (תיקון - הוספת סמכות בנושא דתו של המאומץ), התשע"ג-2013.

קישור: <https://www.oknesset.org/vote/6352>
<http://goo.gl/a6va06>

עיקרי החוק: מוצע להוסיף לסעיף 25 לחוק אימוץ ילדים, המעניק לבית המשפט גם את הסמכות לסטות מהאיסור הקבוע בסעיף 5 לחוק, הקובע שילד יאומץ על ידי הורים בני דתו.

משמעות החוק: יתומים יהודים יאומצו על ידי מי שאינם יהודים, וכן להיפך. מסלול בטוח להתבוללות היתום.

סטטוס: אושר בקריאה טרומית.

הצבעת הבית היהודי: בעד החוק.

ב. החקיקה: להסיר את הרב הצבאי הראשי וסגנו מנציגי הרבנים באסיפה הבוחרת את הרבנים הראשיים, הצעת חוק הרבנות הראשית לישראל (תיקון - הסרת הרב הצבאי הראשי וסגנו מהאסיפה הבוחרת), התשע"ד-2014.

קישור: <https://oknesset.org/vote/6898>
<http://goo.gl/fQy9Z0>

עיקרי החוק: הרב הצבאי הראשי לא ישתתף באסיפה הבוחרת את הרבנים הראשיים.

משמעות החוק: כיוון שהרב הצבאי הראשי מגיע משורות הציבור הדתי, נוצרת פגיעה בהשפעה על זהות הרב הראשי. מחליש את הכוח התורני באסיפה הבוחרת.

סטטוס: אושר בקריאה טרומית.

הצבעת הבית היהודי: בעד החוק.

ג.

החקיקה: הצעת חוק הפרשנות (תיקון - הגדרת הפליה על רקע זהות מגדרית או נטייה מינית), התשע"ד-2013.

קישור: [/https://okneset.org/vote/6566](https://okneset.org/vote/6566)

עקרי החוק: "לאור התמורות שחלו בחוק הישראלי מאז שנת 1992 ועד היום, ולנוכח הפגיעה התכופה בקהילת הלהט"ב (לסביות, הומואים, טראנסג'נדרים וביסקסואלים) בגין נטייה מינית או זהות מגדר, בדרך של הפליה והתנכלות, הגיעה העת לתקן את חוק הפרשנות, התשמ"א-1981. מעבר למשמעות המשפטית, **בכוחו של שינוי זה להשפיע גם מבחינה חינוכית וחברתית**".

משמעות החוק: מתן הכרה לתקינות חברתית של משכב זכור.

סטטוס: הצעת החוק עברה להמשך טיפול בוועדה.

הצבעת הבית היהודי: בעד החוק.

ד.

החקיקה: הצעת חוק המאפשרת לבתי עסק הפתוחים בשבת לקבל תעודת כשרות, התשע"ד-2014.

קישור: <http://www.mishmar.org.il/page.php?p=10581>

עקרי החוק: הרבנות תחויב לתת כשרות גם לעסק שפתוח בשבת. **משמעות החוק:** הממשלה כופה על הרבנות נתינת תעודת כשרות למסעדות הפתוחות בשבת.

סטטוס: החוק אושר בוועדת השרים לחקיקה. הוגש ערר ע"י אורי אריאל.

הצבעת הבית היהודי: שר אחד בעד, שר אחד נגד.

ה.

החקיקה: הצעת החוק המאפשרת לזוגות חד-מיניים לבצע הליך פונדקאות, התשע"ד-2014.

קישור: <http://www.mishmar.org.il/page.php?p=8981>

<http://goo.gl/PnwwDD>

עקרי החוק: לאפשר פונדקאות לרווקים ובכלל זה קהילת הלהט"ב.

משמעות החוק: מתן הכרה לתקינות חברתית של משכב זכור, הכרה במכירת ילדים על ידי הוריהם.

סטטוס: החוק אושר בקריאה ראשונה.

הצבעת הבית היהודי: לא הפעילו את זכות הוטו.

א.

החקיקה: לאסור שידול להמרת דת. (מיסיון) הצעת חוק העונשין (תיקון - איסור שידול להמרת דת), התשע"ג-2013.

קישור: [/https://oknesset.org/bill/3231](https://oknesset.org/bill/3231)

מהות החוק: "מוצע כי לצד האיסור על מתן הטבות כפיתוי להמרת דת, ייאסר גם עצם השידול להמרת דת, כשזה נעשה בפניה ישירה לאדם. עוד מוצע להחמיר את העונש החל על מי שעורך טקס המרת דת של קטין, ולהעמידו על שנתיים מאסר, במקום שישה חודשים, כקבוע היום בסעיף 368(א) לחוק"

משמעות החוק: מיגור פעילות המיסיונרים.

סטטוס: הצעת החוק נדחתה.

הצבעת הבית היהודי: נגד הצעת החוק.

א.

החקיקה: הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מתן נקודות זיכוי בגין ילדים לבני זוג מאותו המין), התשע"ד-2013.

קישור: <https://oknesset.org/vote/6640>

מהות החוק: נקודות הזכות מקנות זיכוי בחיובי מיסים בגין ילדים. כעת גם בני זוג מאותו המין שלהם ילדים ייהנו מהטבה זו.

משמעות החוק: המשך ההכרה הממלכתית במשכב זכור כצד נורמלי ולגיטימי בחברה הישראלית.

סטטוס: אושר בקריאה טרומית.

הצבעת הבית היהודי: בעד החוק.

ב.

החקיקה: להעביר את הצעת החוק לוועדה - הצעת חוק זכויות התלמיד (תיקון מס' 4) (איסור הפליה מטעמי נטייה מינית וזהות מגדרית), התשע"ג-2013.

קישור: <https://oknesset.org/vote/6217> ;

[/https://oknesset.org/vote/7068](https://oknesset.org/vote/7068)

עקרי החוק: חוק איסור הפליה לתלמיד יתוקן כך שבנוסף להפליה מטעמים של רקע חברתי-כלכלי, גם הפליה מטעמים של נטייה מינית, זהות ומגדר. תחשב הפליה.

משמעות החוק: המשך ההכרה הממלכתית במשכב זכור כדבר נורמלי ולגיטימי בחברה הישראלית.

סטטוס: החוק אושר סופית.

הצבעת הבית היהודי: בשלב העברת החוק לוועדה, רוב חברי הבית היהודי תמכו בחוק, באישור החוק הסופי הבית היהודי לא השתתף בהצבעה, היינו לא הצביע נגד.

ט.

החקיקה: חוק לתיקון פקודת הנישואין והגירושין (רישום) (מס' 2), התשע"ד-2013.

קישור: <http://www.mishmar.org.il/page.php?p=7261>

עקרי החוק: "בני זוג יהודים המבקשים להינשא, רשאים להירשם לנישואין אצל כל רב שמונה כרושם נישואין לפי סעיף 2(6) לחוק הרבנות הראשית לישראל, התש"ם-1980, ללא קשר למקום מגוריהם או למקום עריכת הנישואין."

משמעות החוק: פתיחת האפשרות לזוגות עם בעיה הלכתית להינשא להעלים את הבעיה. הרבנות הראשית מתנגדת בחריפות.

סטטוס: החוק אושר.

הצבעת הבית היהודי: בניגוד לעמדת הרבנות הראשית, בעד החוק.

י.

החקיקה: הצעת חוק הדיינים (תיקון - כשירות דיינים), התשע"ד-2014.

קישור: [/https://okneset.org/bill/7872](https://okneset.org/bill/7872)

עקרי החוק: הקלה בתנאים הנדרשים למינוי כדיין בבית הדין הגדול.

משמעות החוק: פגיעה במעמד בית הדין הגדול על ידי העמדת דיין שאינו הגון.

סטטוס: אושר בקריאה טרומית.

הצבעת הבית היהודי: בניגוד לעמדת הרבנות הראשית, בעד החוק.

יא.

החקיקה: הצעת חוק-יסוד: שימור הסטטוס-קוו בישראל, התשע"ג-2013.

קישור: [/https://okneset.org/vote/5875](https://okneset.org/vote/5875)

עיקרי החוק: חוק יסוד לשימור הסטטוס קוו.

משמעות החוק: עיגון כחוק יסוד של אי שינוי הסטטוס קוו.

סטטוס: הצעת החוק לא עברה.

הצבעת הבית היהודי: נגד הצעת החוק.

יב. החקיקה: הצעת חוק בתי קברות צבאיים תיקון - חיילים זכאי חוק השבות, התשע"ג-2013.

קישור: [/https://oknesset.org/bill/7432](https://oknesset.org/bill/7432)

עקרי החוק: חיילים המוגדרים כגויים ע"פ ההלכה אך הם זכאי חוק השבות או צאצאיהם שנפלו בשורות צה"ל וזרועות הביטחון ייקברו כיהודים ללא כל הבדל.

משמעות החוק: עם כל הכאב, אנו מחויבים לשולחן ערוך, גוי לא יכול להיקבר בסמוך לישראל.

סטטוס: החוק עדיין בשלב של הצעת חוק.

עמדת הבית היהודי: אחת ממגשי החוק, ח"כ שולי מועלם.

יג. החקיקה: הקמה והסדרה של מערך גיור - הצעת חוק לתיקון פקודת העדה הדתית (המרה) (מס' 3) (מערך הגיור ובתי דין לגיור), התשע"ד-2014.

קישור: [/https://oknesset.org/vote/6934](https://oknesset.org/vote/6934)

<http://goo.gl/cnMDoJ>

עקרי החוק: הקמת מערך גיור שיאפשר לכל רב מקומי להקים בית דין לגיור.

משמעות החוק: הפקעת הפיקוח של הרבנות הראשית על בתי הדין לגיור.

סטטוס: אושר בוועד השרים לחקיקה.

הצבעת הבית היהודי: בעד הצעת החוק בהצבעה זו.

יד. החקיקה: להעביר את הצעת החוק לוועדה - הצעת חוק הרבנות הראשית לישראל (תיקון - רב ראשי אחד לכל עדות ישראל), התשע"ג-2013.

קישור: [/https://oknesset.org/vote/6399](https://oknesset.org/vote/6399)

עקרי החוק: רב ראשי אחד בלבד, מינוי נשיא בית הדין הגדול על ידי הוועדה למינוי דיינים שנשלטת על ידי פוליטיקאים.

משמעות החוק: המשך תקיפת הרבנות הראשית, והחלשתה על ידי הפרדת בתי הדין מהרבנות.

סטטוס: אושר בקריאה ראשונה

הצבעת הבית היהודי: בעד החוק

טו. החקיקה: הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון - לימודי יסוד ביהדות ומורשת ישראל בבתי הספר), הכנסת לימודי יהדות לכלל לימודי הליב"ה. התשע"ד-2014.

קישור: [/https://okneset.org/vote/7035](https://okneset.org/vote/7035)

עקרי החוק: הכנסת לימודי יהדות ומורשת ישראל כלימודי חובה בליב"ה.

משמעות החוק: חיזוק הזיקה ליהדות בכלל מערכת החינוך. **סטטוס:** הצעת החוק נדחתה.

הצבעת הבית היהודי: התנגדה להצעת החוק.

טז. החקיקה: חוק הרבנות הראשית לישראל תיקון - כשירות רב ראשי והרכב האסיפה הבוחרת (20% נשים באסיפה הבוחרת; בהיעדר רב ראשי, הממשלה תחליט מי יהיה הרב הראשי), התשע"ג-2013.

קישור: [/https://okneset.org/vote/5737](https://okneset.org/vote/5737)

עיקרי החוק: בהיעדר רבנים ראשיים נבחרים, ימונו רבנים אלה על ידי הממשלה, בהתייעצות עם השר, מוצע לקבוע בחוק הוראות שיבטיחו כי הייצוג המינימלי של נשים לא יפחת מ-20% מחברי האסיפה הבוחרת.

משמעות החוק: המשך ריסוק מעמד וחופש הרבנות הראשית. **סטטוס:** עבר בקריאה טרומית.

הצבעת הבית היהודי: מיוזמי החוק ובעדו.

התבטאויות חברי הכנסת של הבית היהודי

יחס לחד מיניים

יו"ר הסיעה נפתלי בנט:

"יש לי מסר לקהילת הלהט"בים, הכרה לא, זכויות כן"

<http://goo.gl/1OUP2B>

ינון מגל מספר 7 ברשימת הבית היהודי:

"אני אישית חושב שלהורים שלך (החד מיניים) יש את הזכות המלאה להתחתן. גם נפתלי בנט חושב כך והוא אמר את זה"

<http://goo.gl/nhyRQU>

רון שובל: **"אנחנו מאמינים בנוסחה של ברית הזוגיות"**

<http://goo.gl/GqyweS>

הרב אלי בן דהן סגן שר הדתות: **"המדינה לא צריכה להכיר בנישואים כאלו, אבל אם שני אנשים חד מיניים רוצים לחיות יחד זה זכותם המלאה"** סרטון באתר כיפה

<http://goo.gl/swzrSs>

תחבורה ציבורית בשבת

בתגובה לשאלת גולש, השיב בנט כי הוא "מתנגד לחוקי כפייה דתית, הם מזיקים ולא מועילים". לטענתו, "אם יש אזור שבו רוב התושבים רוצים זאת, אז מגיע להם שיהיה" <http://goo.gl/YJTFom>

עמדת הבית היהודי בענייני דת ומדינה

ראיון עם אילת שקד:

אם לא היית בבית היהודי, הייתה לך בעיה עם נישואים אזרחיים? **"לא, אני לא רוצה להיכנס לזה"**. השיחה בינינו סביב הקהילה הגאה הבהירה לי מדוע התנתה שקד את קיום הראיון בכך שלא יישאלו שאלות בנושאי דת ומדינה. שאלתי בכל זאת. שקד, שמאפיינות אותה תשובות בהירות והחלטיות, מתפתלת בכל הנוגע לנושא הזה, מסרבת להגיב או מגלגלת את האחריות לפתחן של מפלגות אחרות. <http://goo.gl/8oeg1V>

יחס לרפורמים וקונסרבטיבים

יו"ר סיעת הבית היהודי, נפתלי בנט, דחף את הקמת "עזרת ישראל".

"לפני שבועיים הנחיתי את אנשיי לבנות רחבה חדשה בכותל, דרומית עשרות מטרים מהרחבה הקיימת, בסמוך לשער המוגרבים. היום סיימנו אותה, אנשי משרד ירושלים והתפוצות. זה פתוח!".

"מה הרעיון?", שואל בנט ומייד משיב, "זו רחבה פתוחה לכל הזרמים, לכל העדות, 24 שעות ביממה בכל השנה, ללא תשלום. אפשר להגיע אליה כל המשפחה, ללא מגבלות", זאת לצד ההדגשה, כי "רחבת הכותל הקיימת (עזרת נשים ועזרת גברים) תמשיך להתנהל כמו היום".

בנט מציין, כי "בשנים האחרונות נוצרו הרבה מתחים סביב הכותל. בציבור רחב - ואני דווקא לא מתייחס ל'נשות הכותל' אלא לעם ישראל בכלל - הרגיש שקשה לו להגיע לכותל. שהוא לא מתחבר. בעולם ישנם זרמים רבים, ולמעשה מרבית העולם היהודי בגולה איננה אורתודוקסית. בתור שר לענייני תפוצות אני מאמין שהכותל שייך **לכל** היהודים בעולם. לא לזרם כזה או אחר. כזו היא עזרת ישראל החדשה" <http://goo.gl/Og89rs>

כמו כן המשרד לענייני דתות, ברשות נפתלי בנט וסגנו הרב בן דהן, לא יתנגד למימון רבנים לא אורתודוקסים בשיטה של תמיכות. <http://goo.gl/kFtSgP>

מי קובע בסיעה?

ח"כ ניסן סלומיאנסקי (הבית היהודי) תקף אמש (ג') בחריפות את יו"ר המפלגה. בפאנל בחירות שהתקיים בבית הספר צייטלין בתל אביב התייחס ח"כ סלומיאנסקי לפרשת צירופו של אלי אוחנה למפלגה ואמר כי "עד אותה תקופה התנהל כאילו כולם שקופים והוא קובע, לא מודיע, לא אמר לאף אחד, אף אחד לא ידע ופתאום זה נוחת עליך. זה לא יכול להיות וזה לא יקרה יותר, גם (נדרשים) מהיו"ר - יותר צניעות, יותר ענווה, אין יותר שקופים". <http://goo.gl/U70lor>

מפלגת הישראלים שינוי פני הבית

לפני כמעט שלש שנים (י"ד אייר התשע"ב 06.05.2012) הודיעו נפתלי בנט איילת שקד והרב אביחי רונצקי על הקמת מפלגת הישראלים, מפלגה משותפת לדתיים וחילוניים שחרתה על דגלה את 'החזרת הציונות למרכז'. את מטרות המפלגה הגדירו השלושה במסמך שנקרא 'עקרונות הישראלים' משימת העל של מפלגת הישראלים היתה 'להחזיר את הרוח היהודית-ציונית השורשית למדינת ישראל ולעם בישראל'.

מפלגת הישראלים לא חרטתה על דגלה את ערכי הציונות הדתית.

מסיבות כאלה ואחרות החליטו השלושה להצטרף לבית היהודי, ונפתלי בנט זכה בהנהגת מפלגת הבית היהודי.

עם כניסתם למפלגה פעלו השלושה לשינוי פניה של המפלגה הדתית לאומית.

'עקרונות הישראלים' הועתקו כלשונם והפכו להיות מצע 'הבית היהודי'

עקרונות הישראלים: <http://goo.gl/yITMTf>

מצע הבית היהודי: <http://goo.gl/cEPXkT>

סעיף דת ומדינה במצע הבית היהודי החדש מבטל את הערך של חקיקה דתית:

מדינת ישראל היא מדינה יהודית ודמוקרטית. **צביונה צריך להיקבע בהידברות בין כלל הציבור על בסיס התנ"ך ומוסר הנביאים. יש להימנע מחקיקה דתית ומחקיקה חילונית כופה.** יש לשדרג את מעמד המשפט העברי במדינה. הרבנות הראשית חייבת לראות עצמה כנותנת שירות לכלל הציבור באהבה. לשם כך יש לשדרג את מעמד רבני הציונות הדתית. אנו מאמינים כי הדרך לקיומה של חברה חזקה במדינת ישראל הינה בדרך של הידברות ושיח ונפעל רבות לשם כך. **דוגמא טובה לחזוננו: יום הכיפורים. הציבור הכללי מכבד יום זה, ללא קשר לשום חקיקה."**

בשלב מאוחר יותר פעל נפתלי בניט **לשינוי חוקת הבית היהודי** שכללה בעבר מרכיבים דתיים מובהקים.

◀ חוקת הבית היהודי החדשה מאפשרת בחירת שאינם יהודים כחברי כנסת של המפלגה.

◀ בחוקת הבית היהודי החדשה נמחק מתוך יעדי המפלגה היעוד "לפעול למען תחיקה יהודית במדינה, מושתתת על המשפט העברי ומסורת ישראל"

◀ בחוקת הבית היהודי החדשה נמחק הסעיף "המפלגה תפעל לקירוב לבבות בין עם ישראל לאביהם שבשמים ולהרבות תורה, לאור דרכם של רבני הציונות הדתית לדורותיהם"

בעקבות שינוי תפיסה זה הסכימה סיעת הבית היהודי בראשות נפתלי בניט לוותר על הדרישה לשמירה על הסטטוס קוו בהסכם הקואליציוני.

• • •

כאמור, המידע הפרוס כאן הינו מידע גולמי, ללא כל הבעת דעה, ומקורותיו גלויים אף הם. מידע זה מוגש כשירות לציבור הציוני-דתי לקראת הבחירות לכנסת ה-20.